

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wiedza o akwizycji i nauce języków Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska Specjalność filologia ukraińska Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2025/26 Kod zajęć 09FWSUKRS.11P.06224.25 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Koordynator zajęć	Paulina Bortnowska	
Prowadzący zajęcia	Paulina Bortnowska	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Wprowadzenie do problematyki akwizycji i nauki języka z punktu widzenia psycholingwistyki oraz dostarczenie studentom filologii teoretycznych podstaw do podejmowania kształcenia z zakresu dalszych studiów w dziedzinie współczesnej lingwistyki.
C2	Wprowadzenie i zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami związanymi z językiem i językoznawstwem, a także nauką o komunikacji, paradygmatami badawczymi, znajomość klasyfikacji języków.
C3	Poznanie procesów psychicznych umożliwiających człowiekowi nabywanie i posługiwanie się językiem, a także przetwarzanie informacji językowych.
C4	Zapoznanie z biologicznymi i społecznymi podstawami zachowań komunikacyjnych człowieka oraz z modelem wiedzy językowej człowieka.
C5	Zapoznanie z charakterystyką kompetencji językowej - z wytwarzaniem i percepcją mowy.
C6	Przekazanie wiedzy o języku jako głównym przedmiocie językoznawstwa, nabycie umiejętności odróżniania funkcji języka, umiejętność rozróżniania systemów znaków jedno- i dwuklasowych, znajomość teorii aktów komunikacyjnych, komunikacji niewerbalnej.
C7	Przekazanie wiedzy o dwujęzyczności i przyswajaniu języka drugiego oraz zapoznanie z próbą odpowiedzi na pytanie, czy istnieje optymalny wiek do nauki języka drugiego oraz czy przyswajanie drugiego języka przypomina w kategoriach psycholingwistycznych przyswajanie języka pierwszego.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza ze znajomości języka polskiego jako systemu językowego i jako narzędzia komunikacji społecznej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna problematykę akwizycji i nauki języka z punktu widzenia różnych teorii nauczania	FWS_K1_W01, FWS_K1_W02, FWS_K1_W07	Kolokwium pisemne
W2	zna i rozumie pojęcia i terminy dotyczące najważniejszych zagadnień związanych z przyswajaniem języka rodzimego i uczeniem się języka obcego oraz związek ww. zagadnień z innymi dyscyplinami naukowymi	FWS_K1_W07, FWS_K1_W08, FWS_K1_W09	Kolokwium pisemne
W3	zna podstawowe zagadnienia opisu języka i szeroki zakres terminów związanych z językoznawstwem, zna kryteria klasyfikacji języków, potrafi scharakteryzować główne paradygmaty badawcze	FWS_K1_W01, FWS_K1_W02, FWS_K1_W03, FWS_K1_W04, FWS_K1_W07, FWS_K1_W08	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	posługuje się pojęciami i terminami dotyczącymi zagadnień związanych z przyswajaniem języka rodzimego i uczeniem się języka obcego oraz rozpoznaje procesy psychiczne związane z nabywaniem, posługiwaniem, przetwarzaniem informacji językowych	FWS_K1_U04, FWS_K1_U07, FWS_K1_U08	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi prawidłowo interpretować podstawowe zachowania komunikacyjne człowieka oraz modele wiedzy językowej człowieka	FWS_K1_U04, FWS_K1_U07	Kolokwium pisemne
U3	potrafi wyszukiwać z różnych źródeł i oceniać informacje dotyczące tematów prezentowanych w trakcie zajęć	FWS_K1_U02, FWS_K1_U03, FWS_K1_U16, FWS_K1_U17	Kolokwium pisemne
U4	potrafi scharakteryzować kompetencję językową oraz wytwarzanie i percepcję mowy	FWS_K1_U04, FWS_K1_U05, FWS_K1_U07	Kolokwium pisemne
U5	potrafi scharakteryzować zagadnienia związane z dwujęzycznością i przyswajaniem drugiego języka oraz wykazać podobieństwa i różnice w przyswajaniu pierwszego i drugiego języka	FWS_K1_U05, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09	Kolokwium pisemne
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotowy /-a do pogłębiania wiedzy i umiejętności nabytych w toku zajęć	FWS_K1_K01, FWS_K1_K03, FWS_K1_K06, FWS_K1_K09	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Analiza podstawowych pojęć: język w psycholingwistyce, neurolingwistyce, biolingwistyce, socjolingwistyce, glottodydaktyce; język i mowa; funkcje języka; kompetencje i sprawności językowe.	W1, W2, U3, U4, K1	Wykład
2.	Funkcje mózgu a nabywanie kompetencji językowych.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład
3.	Wpływ języka pierwszego na przyswajanie kolejnych języków (pojęcie języka pierwszego, drugiego i obcego, bilingwizm, plurilingwalizm, multilingwalizm; transfer, interlingwa, interferencja).	W1, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Wykład
4.	Dwujęzyczność. Właściwości dwujęzycznego umysłu.	W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Wykład
5.	Pojęcie znaku językowego, systemy jedno- i dwuklasowe, język naturalny.	W1, W2, U1, U3, K1	Wykład
6.	Główne paradygmaty badawcze, językoznawstwo teoretyczne i stosowane, związki językoznawstwa z innymi naukami	W1, W3, U3, K1	Wykład
7.	Język jako system znaków. Funkcje języka.	W1, W3, U3, K1	Wykład
8.	Klasyfikacja języków, przegląd języków europejskich, języki słowiańskie a inne grupy języków indoeuropejskich. Zróżnicowanie języków.	W1, W3, U3, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	- znajomość zalecanej literatury przedmiotu (*fragmenty wskazane przez prowadzącą zajęcia) - ocena pozytywna z pisemnego kolokwium zaliczeniowego Kryteria oceniania wg skali ocen stosowanej w UAM: - bardzo dobry (bdb; 5,0): przynajmniej 92% - dobry plus (+db; 4,5): przynajmniej 84% i mniej niż 92% - dobry (db; 4,0): przynajmniej 76% i mniej niż 84% - dostateczny plus (+dst; 3,5): przynajmniej 68% i mniej niż 76% - dostateczny (dst; 3,0): przynajmniej 60% i mniej niż 68% - niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60%

Literatura

Obowiązkowa

1. □ Kurcz I., Okuniewska H., Język jako przedmiot badań psychologicznych. Psycholingwistyka ogólna i neurolingwistyka, Warszawa 2011.
2. □ Lachur Cz., Zarys językoznawstwa ogólnego, Opole 2004.

Dodatkowa

1. □ Dąbrowska, E., Kubiński W. (red.), Akwizycja języka w świetle językoznawstwa kognitywnego, Kraków 2003.
2. □ Gleason J.B., Ratner N.B., Psycholingwistyka, Gdańsk 2005.
3. □ Kurcz I., Psychologia języka i komunikacji, Warszawa 2000.
4. □ Kurcz, I. (red.), Psychologiczne aspekty dwujęzyczności, Gdańsk 2007.
5. □ Kurcz I., Pamięć. Uczenie się. Język, Warszawa 1995.
6. □ R. Grzegorzczkowska, Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007
7. □ T. Milewski, Językoznawstwo, Warszawa 2004

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Czytanie wskazanej literatury	5
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałej aktualizacji wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanego zawodu
FWS_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
FWS_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do efektywnej organizacji pracy swojej oraz innych, określania jej priorytetów oraz stopnia zaawansowania
FWS_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do śledzenia bieżących trendów kulturowych i cywilizacyjnych w obszarze językowym specjalności studiów, wykorzystując do tego celu różne kanały i techniki komunikacyjne w języku rodzimym oraz języku obcym
FWS_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji (m.in. słowników, leksykonów, korpusów językowych) w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz uzasadniania swoich decyzji i wyborów
FWS_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, oceniać procesy i zjawiska językowo-komunikacyjne oraz literackie w zakresie obszaru wschodniosłowiańskiego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego na podstawie uzyskanej wiedzy, a także posługując się poznanymi metodami i narzędziami, wykorzystywanymi w badaniach filologicznych
FWS_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowo-komunikacyjnych i literacko-kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
FWS_K1_U08	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka i literatury paradygmatami badawczymi w typowych sytuacjach językowo-komunikacyjnych i społecznych
FWS_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe
FWS_K1_U16	Absolwent/ka potrafi organizować pracę własną oraz współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role, przy wykonywaniu określonych zadań i realizowaniu projektów
FWS_K1_U17	Absolwent/ka potrafi podejmować działania w celu doskonalenia poziomu wiedzy i umiejętności oraz realizować potrzebę ustawicznego uczenia się przez całe życie
FWS_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie językoznawstwa i literaturoznawstwa, szczególnie w zakresie wschodniosłowiańskiego obszaru językowego i kulturowego, w systemie nauk oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną
FWS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe tematy, pojęcia i zagadnienia z zakresu badań nad językiem, literaturą i kontekstami kulturowymi wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub obszaru języka niemieckiego
FWS_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię badań językoznawczych, literaturoznawczych oraz komparatystycznych literacko-kulturowych wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu powiązania językoznawstwa, literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych

Kod	Treść
FWS_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju oraz najważniejsze osiągnięcia w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz badań komparatystycznych i historycznych dotyczących wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kompleksową naturę języków, w szczególności języków wschodniosłowiańskich, ich historycznie uwarunkowaną złożoność oraz strukturę, a także tendencje rozwoju